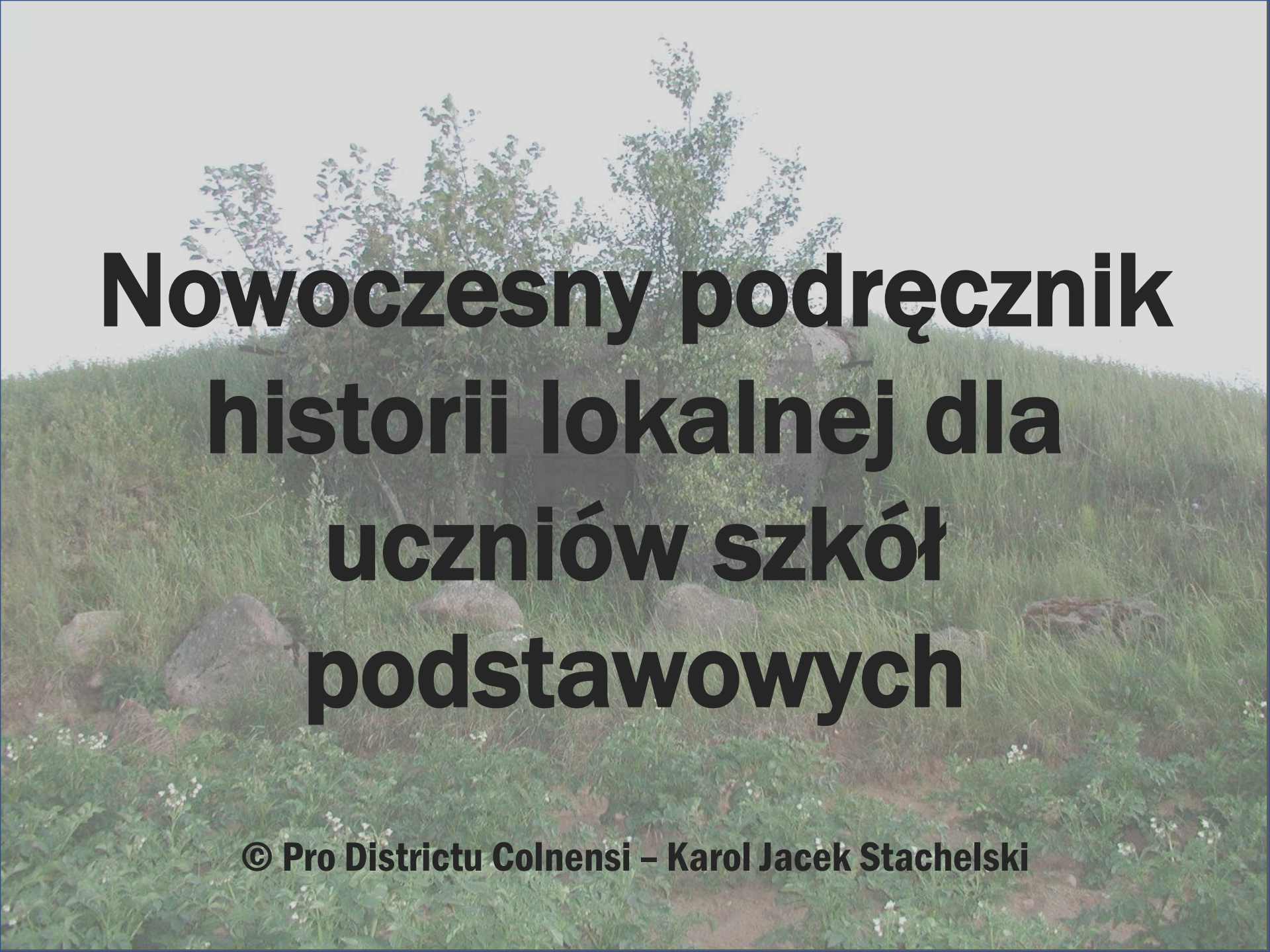

The background of the slide is a photograph of a natural landscape. It shows a grassy hillside with several large, grey, rounded rocks scattered across it. A tree with green leaves stands in the middle ground. The sky is overcast and grey. The text is overlaid on this image.

Nowoczesny podręcznik historii lokalnej dla uczniów szkół podstawowych

© Pro Districtu Colnensi – Karol Jacek Stachelski

Opieramy na sprawdzonych wzorach

J. Malendowicz, Opowiadania z naszej przeszłości, Warszawa 1975

Ale nie jesteśmy im ślepo wierni

- Decyduje ważność lokalna,
- Odwracamy chronologię,
- Stosujemy regionalizmy i elementy gwary,
- W wydarzenia istotne lokalnie wplatamy elementy tła historii powszechnej.

Układ rozdziałów

- 1. W moim powiecie (1999)**
- 2. WOŚP (1993)**
- 3. Strajk! (1981)**
- 4. Odbudowa ('60)**
- 5. Idą leśni (1952)**
- 6. Zagłada (1941)**
- 7. Na Prusy! (1939)**
- 8. Kurpie nadchodzą (1924)**
- 9. Żołnierski pogrzeb (1920)**

Kolno. Katholische Kirche

fotopolska.eu
Polska na fotografii

Poruszane tematy powinny być oczywiste...

fotopolska.eu
Polska na fotografii

...lub mało oczywiste...

...a tylko czasem
zaskakujące.

Ważność lokalna

- Nigdy nie naginamy lokalnej historii do obrazu historii Polski!
- Mimo niedoboru źródeł, osoby z opowiadań mają być maksymalnie prawdziwe.
- Wydarzenia rozgrywają się w znanych uczniom miejscach.

Odwrócona chronologia

- Najpierw wydarzenia znane rodzicom,
- Mnóstwo świadków historii,
- Zaczynamy od współczesnego języka,
- Jeśli zabraknie czasu na omawianie najstarszych wydarzeń, to niewielka strata.

Gwara i regionalizmy

- Nie ma jednego języka polskiego, a językiem literackim nikt na co dzień nie mówi,
- Elementy gwary uwiarygodnią przekaz.

Elementy historii powszechnej

- Poprzez lokalne wydarzenia nawiązujemy do szerszej historii,
- Pokazujemy, że nasz dom mógł być ważny dla świata, ale zazwyczaj to świat wpływał na to, co się działo z naszym domem,
- Unikamy kompleksu niższości względem stolic.

Ilustracje to najmniejszy z problemów...

Grodzisko w Małym Płocku, tzw. Okop, stan na 2004 r.

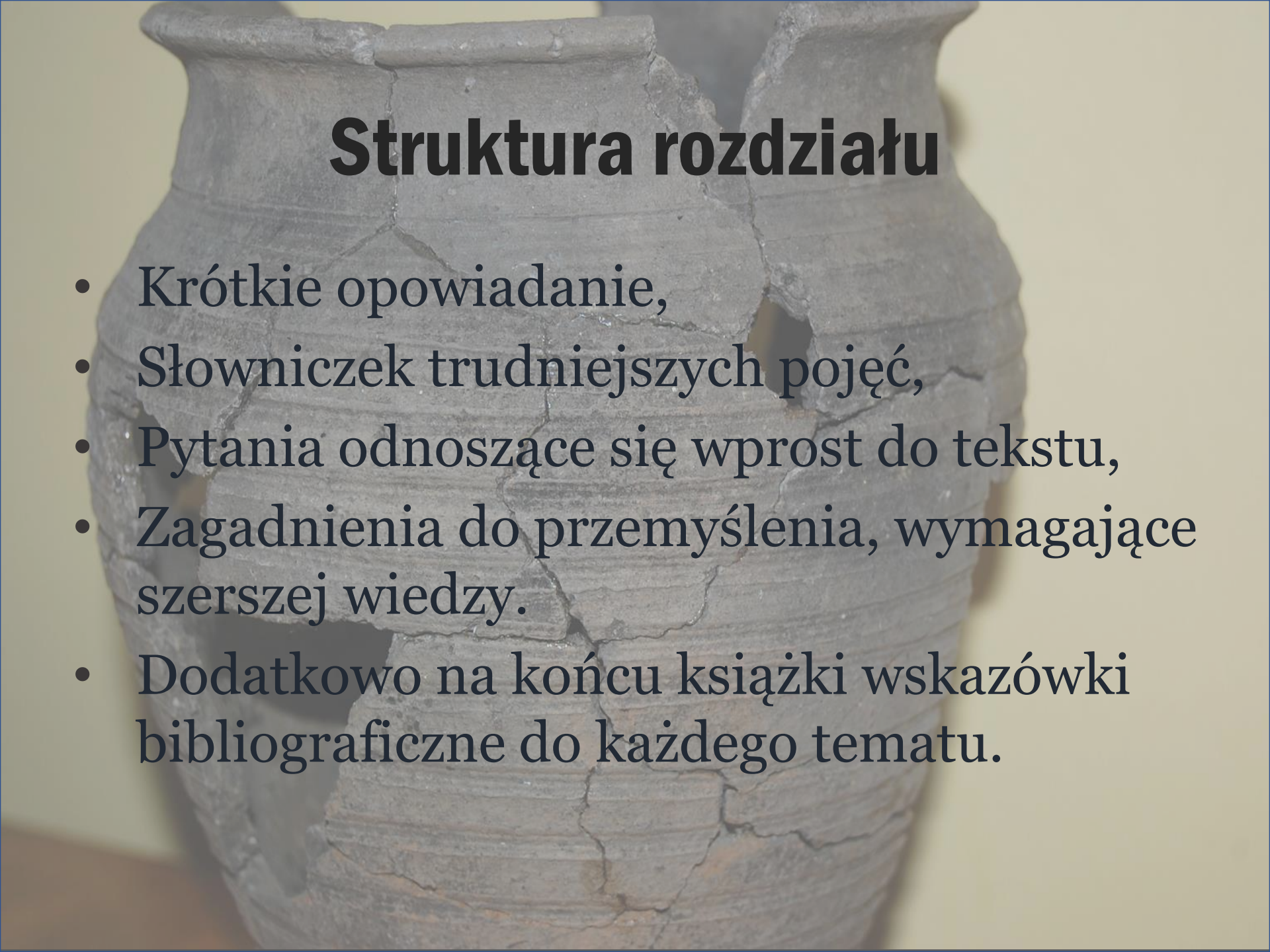

...nawet dla najodleglejszych epok.

Truszkі Zalesie, tzw. Siedlisko, stan na 2004 r.

Struktura rozdziału

- Krótkie opowiadanie,
- Słowniczek trudniejszych pojęć,
- Pytania odnoszące się wprost do tekstu,
- Zagadnienia do przemyślenia, wymagające szerszej wiedzy.
- Dodatkowo na końcu książki wskazówki bibliograficzne do każdego tematu.

Opowiadanie

...Niewielkie pocieszenie przyniósł mu widok wychodzącego z domu Srulcia. To był jego kolega z chederu, razem uczyli się czytać i pisać w językach jidisz, którego używali na co dzień i hebrajskim, w którym jedynie się modlono, a także podstaw prawa mojżeszowego. Ale rodzice powtarzali mu, że Srul Lew nie może być dla niego punktem odniesienia. Jego rodzice dysponowali dużym sklepem kolonialnym, sprzedawali herbatę, kawę, cukier i tytoń – rarytasy, o których w jego domu mówiło się tylko od święta.

- Icek, poczekaj! Nie dowiązałem butów!
- To biegnij boso!
- Łatwo ci mówić! Nie jestem Litwakiem, boso biegam tylko po trawie!

Część kolneńskiego rynku w 1915 r.

Słowniczek:

- **cheder** - szkoła wyznaniowa dla chłopców żydowskich
- **synagoga** - miejsce kultu żydowskiego
- **rebe** - nauczyciel lub duchowny

Pytania:

- Czym zajmowali się kolneńscy Żydzi? Dlaczego nie mogli robić tego, co wszyscy?
- Jakim językiem posługiwali się?
- Czy jesteś w stanie wyjaśnić kim byli Litwacy?

Przemyśl:

- Dlaczego większość Żydów nie chodziła do szkoły publicznej?
- Kto ukrywa się za określeniem "samowładny Imperator Wszechrosji"?
- Człowiek w trudnej sytuacji podejmie się nawet nielegalnych zajęć, aby przeżyć. Co nielegalnego można było robić w owym czasie w Kolnie?

Poczucie własnych korzeni

Historia
lokalna nie
musi być tylko
ciekawostką
lub bledszym
odbiciem
wydarzeń z
metropolii.

Kafel z dworu w Czerwonem. Identyczne znaleziono
na Zamku Królewskim w Warszawie.

A photograph of a grassy hill with a small tree and a stone structure. The text "Dziękuję za uwagę" is overlaid in the center.

Dziękuję za uwagę

**Ewentualny kontakt:
kjstachelski@wp.pl**